

524 In Cap. XXIV. Ecclesiastici.

perfusus, perfundensque suavissimā notitiae
fragrantia omnes mundi plagas. Accedit Antonii Nebrisensis in Quinquagena c.
Nebrisensis. 18. existimatio; qui putat electrum esse aurichalcum, & aurichalcum nihil aliud quam mafculum thus miri odoris. Neque obstat, inquit mysterio consonat, quod illa Dei hominis imago dicatur esse ignita: nam in imaginaria hac visione concipi debet thuris materia igni immersa gratum afflans odorem, quis in suffitum solvatur. Quod pulchre venient illa Salomonis verba Sap. 7. 25. ubi de Incarnata Sapientia, Vapor est virtutis Dei. Græcē atmis, vel atmos; id est, suffitus, vel fumus est virtutis Dei: suffitus plane rerum odoriferarum, ut thuris, myrræ, & aliorum aromatum. Et in Christum melius cadit illud de Simone Omia filio Sacerdote magno Ecclesi. 50. Sicut ignis resplendens, & ihus ardens in igne. Græcē; ut ignis, & ihes super ignitionem. Accedit etiam noster Prado nobilissimus illius visionis elucidator, qui existimat, veclum in eo curruante thronum focum ignis, quasi altare thymiamatis. Ex his ergo dilucide constat, Christum ibi praemonstratum, qualis post Incarnationem apparuit, totum Divinitate & uberrimā gratiā, quasi fragrantissimo unguento, perfusum, totum odoriferum, qui totum compleat universum gratissimā Nominis, & famæ suæ fragrantia, quasi thus, & quodvis aliud thymiam igni immersum. Quod præstisit præstatque abundè mediā Apostolorum, virorumque Apostolicorum prædicatione. De qua Paulus 2. ad Cor. 2. 14. Odorem notitiae suæ manifestat per nos Deus in omni loco, quia Christi bonus odor sumus Deo.

1963 Hinc illud Virginem datum à S. Gregor. Nicom. Epif. elogium orat. de oblatio. Virg. Thuribulum aureum, in quo Verbum, quod carnem assumpit, bono odore impletiv orbem terræ: per quod liberatur aër a molestiā inquinamentorum; per quod bonus odor spiritus spiravit in homines. Consonat S. Bonav. in Carmine Virg. illam appellans altare thymiamatis. Altare thy. matis auream, de quo Exodi 30.

SECTIO XLVIII.

A Christo crucifixo jucundissima Dominica fama fragrania quoquoversus diffusa.

1964 Univera illa aromata, à Siracide Jesu in exemplum adducta, ad defignandam celeberrimam corporati Dei famam toto orbe diffusam, amara sunt, & eò amariorā quod fragrantiora. Ut enim Theophrasti lib. 6. de caulis planter. Odorata amara sunt: cùm verò illa duo contraria inter se sint, dulce atque amarum; alterum veluti iunctum grati saporis, alterum grati odoris esse videatur, & quodammodo magis primordium dixerim grati odoris. Etenim bonus Christi odor tunc præsertim longius latiusque spatiari coepit, cùm in Cruce amaritudinibus fuit repletus: afflant enim tormenta illa, dolores, probra, angustiæ, vulnera, morsque ipsa gratissimam fragrantiam, cuius suavitate Notiones omnes mirificè recreant ad Christianæ Ecclesiæ gremium avoluntur.

1965 Effudit olim Maria Magdalena super caput, & pedes Jesu, unguentum Nardinum, pretiosum, fræco interim vase alabastri, in quo asservabatur. Effusum un-

guentum replevit illicè magnitudine fragrantie suæ totam domum: & domus repleta est ex odore unguenti. Joan. 12. 3. Quorū hæc Joan. n. 3. Quid fra- dum alaba- strum un- guenti à Magdalena, portenderet.

Sapi. 7. 25. ubi de Incarnata Sapientia, Vapor est virtutis Dei. Eccl. 50.

2. Cor. 2. 14.

Virgo Mater Thuribulum aureum, auctor. Altare thy. matis auream, de quo Exodi 30.

1966 Lux abunde conciliatur & huic interpretationi, & instituto nostro, ex sponsa verbis Cant. 1. 2. ubi suum sanguinis sponsum è cruce pendente sic alloquitur: Oleum effusum nomen tuum. Vertut LXX. Græci Patres, & ex Latinis nonnulli; oleum exinanum nomen tuum. Est enim vox exaudiens à verbo εντονω, quo Paulus usus est ad Philip. 2. 7. ubi hanc explicat olei exinanitionem de Christo passo. Exinanivit semetipsum (Græcē evacuavit, Tertullianus exhaustus) formam servi accepens. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis. Fuit hoc oleum, seu unguentum suavissimum, tot sœculis in sinu Patris inclusum, per Incarnationem effusum in uterum virginem; sed ibi rursus inclusum in alabastro humani corporis, unde aliquem sparsit odorem, sed exiguum & intra limites Synagogæ. Postquam verò ad Crucis stipitem contritum est vasculum, effusum dicitur, & exinanit unguentum, quod odore divinae famæ terras omnes perfudit. Sic nomen Christi (id est eius notitiae) effusum dicitur. Unde præcepta sponsa verba ita Chaldaeus extulit: Et non Chaldae men tuum sanctum auditum est in universa terra, quod est electum magis quam oleum unctiōnis, quo unguntur capita Sacerdotum. Sed longè luctulentis Theodoretus ad c. 1. Cant. v. Theod.; 2. Non unguentum simpliciter, sed effusum, dixit Sponsa. Quemadmodum enim unguentum in vase inclusum, inclusum continet & ipsam odoris fragrantiam; sūt autem effundatur, ipsum quoque aërem replet: sic Dominus Christus, ante passionem paucis notis erat; at postquam Crucem, mortemque sustinuit, ac veluti corporis vas aperuit, continuo odoris suavitatem mundus universus completus est. Similia habet Philo Carpathius, & S. Bernard. Ser. 21. & 22. in Cantica.

1967 Prævidit Isaías c. 52. 14. Christum Iai. 52. 14. Dominum è Crucis patibulo suspensum, omnium ludibrio, & sibilis expositum, & obscura illa protulit verba: Sicut obstupuerunt Christus in Cruce unctus & unius, & forma ejus inter filios hominum. gens, arque Enucleatione, observo cum Forerio; Primò, omnia ad se stupuerunt, eti aliquando in facis litteris accipiantur in bonam partem, nempe pro admirari rem excellentem, frequentius tamen in

malam partem capi. Unde legenda putat Isaiae verba; sicut sibilaverunt super te multi. Deinde, idem Auctor, & Hebraei, quod Vulgatus vertit inglorius, alii corruptus aspectus, & est H. maschit; ipsi legunt mischat, id est, unicò à verbo μεσχα, id est, uno. Denique observat particulam sic posse hic reddi, quanto magis, tanto magis. Ut Exo. 1. iuxta Hebreum: sicut affligebantur, sic multiplicabantur, id est, ut noster Vulgatus transluit: Quanto magis affligebantur, tanto magis multiplicabantur. His positis, sic commode efferas Isaiae prædictionem: Quanto magis sibilaverunt super te multi, vel contempserunt, tanto magis, vel eò major erit unicò, seu unguentum aspectus ejus pra viris. Quasi dicat (ait Forerius.) Quemadmodum multi super Christum obstupuerunt, seu sibilaverunt, videntes Crucis ignominiam, sicut unicò aspectus ejus erit præ aliis; ut sit quod Ps. 44. legitur: Unxit te Deus, Deus tuus, oleo letitiae præ confortibus tuis. Vel clarius ad institutum nostrum explicabis. Quam magis Rex Messias ob Crucis ignominiam, ob despiciabilem vultus formam, sputis & alapis impiorum, fusisque sanguinis asperzione fædatam, omnium ludibrio & sibilis fuit expositus; a multis afflatus, derelictus, & odio habitus; tanto magis hujusmodi forma innumeris aliis ita pulchra apparebit, decora, amena, odoratissima, ut in patibulo suspensus omnem omnium creaturarum pulchritudinem superare videatur. Quid mirum? Quandoquidem Crucifixus copiosissimam divinitatem, & gratiarum omnium unctione se imbutum demonstravit; dum unguentum illud ibidem effusum mirum, eximiamque ex se spirat fragrantiam, quæ totum orbem perfundit. Ideo subtextit Vates: Iste asperget gentes multas. Hebraicē nazār doctis Hebræorum fluxum afferat, & copiam: & ad copiosam unguenti illius effusione, & odoris copiam referri poterit, quo allæcæ Nationes ad Christum fluxere. Unde alii legunt: Iste fluere faciet ad se gentes multas. Quod sponda dicebat: Trahe me: post te curremus in odorem unguentorum tuorum. Cant. 1. 3. Et sponsus ipse apud Joan. 12. 32. Et ego si exaltatus fuerō à terra, omnia traham ad me ipsum: copiosâ illa quidem è Cruce effusione unguenti & odoris notitiae suæ.

Pars III. ad V. 20. & 21. 525

ut crux Christi non templi esset ara, sed mundi.

1969 Huc advoco ostensum illud Isaiae spe- strum c. 6. Vedit altare thymiamatis ignitis prunis plenum. Vedit Dominum super solium magnificum, multis stipatum pennatis Seraphinis, canentibus atque ingeminantibus, San- elus, sanctus, sanctus. Vix hæ voces resonarunt;

cum ecce tibi commota sunt superliniaria car- dinum. Vel, ut LXX. vertunt: elevatum est su- perlininarer; ut nempe osium fieret majus Deo

magno per id exituro. Quasi fastidiret jam tem- pli & Jerosolymæ angustias, & laxiores aedes,

totum scilicet orbem, ad habitandum quare- ret. Unde Vates subdit: Plena est omnis ter- ra gloriæ ejus. Gloria autem, ut definitur Theo- logicum S. Thoma, notitia est clara cum laude. Quorū hæc? Certè ut portendatur Ju- dæorum reprobat, & clara Christi notitia, & fama, extra Synagogæ terminos, per univer- las mundi nationes spatianda. Expende, quæ- fo, qua id ratione factum. Ascendit Christus

Crucis patibulum, quam Isaías vocat solium excelsum & elevatum, juxta multorum Patrum mentem. In ea Jesum Vates præyidit suffixum, contemptissimum, vulneribus lividum, quomo- do describit c. 53. adeò clare & plane, ut non Prophetam, sed Evangelistam agat. Hanc Cru-

cis ignominiam ab Isaia inspectam appellat Jo- annes c. 12. 41. Christi gloriam: Hæc dixit Isaías, quando vidit gloriam ejus. Imo ipse

met Joannes, dum Christum in Cruce morien- tem à se visum testatur, aiebat, (sic interpre- tante Chryl.) Vidi misericordiam ejus, id est, mor- tem ejus. Quæ quidem gloriofa Christo exti- tuit, cum per illum ejus nomen & fama ubique genitum innotuerit clara cum laude. Ut autem designetur, hanc Christi oblationem suffice bone

fragranter, totum orbem summâ jucunditate perfundens, præ oculis ipse crucifixus Jesus habere dicitur altare thymiamatis ignitis carbonibus plenum. Quasi ipse è Cruce pendens ad instar fuerit odoratissimi thymiamatis ignis amoris immersi, & suavissimo divinæ notitiae odore omnes mundi plagas suffumigantis. Quod spe-

rat Germanus Conf. orat. 2. de Adorat. Cru- cis, ubi per altare illud Isaiae ostensum designa- ri putat Christi Crucem: Te credimus esse alta- re illud Agni divini in carbones conversum.

Quid enim est carbonis lignum undique accen- sum, & ignitum? Ignis enim impassibilis divinitatis Agni in Cruce immolati, altare illud in carbonem sine exustione verit.

1970 Hinc est, quod Seraphinis illis sex Seraphini alas habentibus, atque in formam crucis vo- cruciformes lanibus (ut idem Germanus obseruat) bellis- Evangelici simè adumbrent Apostoli, virique Aposto- predicatorum odore noti- laci, qui cum Paulo 1. Cor. 2. 2. dicere pos- sit: Non judicavi me scire aliquid, nisi Je- portantes. sum Christum, & hunc crucifixum. Et 1. ad 1. Cor. 1. 23. Nos autem prædicamus Christum crucifixum. Et ad Galat. 2. 19. Christo confixus sum Cruci. Si enim Evangelici Prædicatores tum vitæ sanctimoniam, tum prædicatione ipsâ Chrifum referant crucifixum, peropportuni erunt, ut crucifixus Jesus odorem notitiae sua manifestet per illos in omni loco. 2. Cor. 2. 14. Vix electionis erunt, ut portent nomen Domini coram Gentibus: nomen quidem quasi unguentum in Cruce effusum, & iterum in ipsis inclufum, ut sibi effundatur, ejusque fragrantia ubique spargatur. Rectè proinde S. Ambr. de S. Ambr. Elia & jejunio c. 10. & in c. 7. in Lucam. Si quis prædicet Jesum Christum crucifixum, in omnem Eccle-

z. 1. 3. 2. 3. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 58

Ecclesiam, quæ Christi corpus est, fidei suæ transfundit unguentum, olere incipit tota dominus Domini passionem, olere incipit mortem Crucis; spirat odor, redolens unguentum in corpore ut unusquisque dicere possit: Mibi absit gloriariri, nisi in Cruce Domini nostri Iesu.

Cant. 5.13. *Expende hic Sponsa verba Cant. 5. 13. Maxilla illius sicut areola aromatum consistit à pigmentariis. Labia illius lilia distillantia myrrham primam. LXX. legunt apud S. Nyss. Ho. 14. in Cant. Maxilla ipsius tanquam aromatis phiala, quæ proferunt unguenta. Pro myrrham primam, vertunt myrrham plenam, seu uberem. Munsterus legit: Labia ejus rosea, stillantia myrrham fluentem, cuius odor (ut ipse explicat) circumquaque transit, & diffunditur. Verus translatio Hispanica: Que gente atra el fuero myrra, que pasa. De myrra est sermo maximè fragrante, cuius odor in omnem partem celeriter & vehementer diffundatur. Certe tum per genas, tum per labia sponsi Iesu, designari divini verbi predicatorum, multi sentiunt cum S. Nysseno. Sic ego distinguem: ut genae (quæ pars est exterioris hominis principis, & interioris index) ad bone vitæ exemplum spectet; labia vero ad Evangelicam doctrinam. Ab utroque debet suavissima Christi crucifixi fragrantia dimanare, ita ubertate, ut omnes perfundat. Homo exterior ad instar phiala sit, seu poculi patuli, absque ulla fraudulenta concavitate patescens, ut explicat Nyss. qui pro te at u-guenta suaveolentia, unguentum illud nimurum effundat, quod semel in Cruce fuit effusum, & quo interior ipse homo sit imbus. Sic vas electionis erit portans nomen Domini tanquam unguentum effusum. Labia, id est, prædicationis doctrina, purpurea lilia, seu sanguineas rosea sint, tincta sanguine Dominicæ passionis. Ex illis etiam myrrha perfillet, perficiat prima, plena, uberrima; amarissima nempe Christi passio, cuius odor, id est, notitia & fama circumquaque transeat, & diffundatur.*

SECTIO XLIX.

A septem Ecclesiæ Sacramentis, Eucharistico praesertim, odorem Christus suavissimum spirat.

1972 *S*eptem dumtaxat sunt aromata à Siracide in exemplum adducta, ut commendet gratissimam fragrantiam, quam ex se Incarnata Sapientia undeque spirat, & quoquo versus diffundit; nempe balsamum, myrrham, storax, galbanum, angula, ihus, cinnamomum. Nam gutta ad myrrham spectat, ut multi existimant: & per balsamum non mixtum, cuius ultimo loco meminit, explicat solidum, ac determinat cuius qualitas sit primum illud balsamum. Certe tam accuratus aromatum numerus septenarius, non otiosè, nec sine mysterio assignari putandus est. Nempe, ut ego reor, cum intuitu hoc factum ad septem Ecclesiæ Sacraamenta, in quibus Christus Dominus odoratissimum se prodit instar cinnamomi, balsami, myrræ, storacis, galbani, unguulae, & thuris.

1973 *Hoc dixisset suaderi posse ex Ps. 44. qui, uti observavi, celebre est de Christo & Ecclesiæ vaticinium. Post factam de Christi nativitate, conversione, & passione mentionem, subtextit Psalmista v. 9. Myrra, & gutta,*

Pt. 44. 9.

LXXX.

*Per genas
et labia Ec-
clesiae des-
gnati mini-
stri Evange-
lici, suave-
lentes.*

*& casia à vestimentis tuis, à domibus ébureis. Ecclesia ola-
cas, repositorya: vasa quidem unguentaria, un-
guentaria pyxides, ut multi apud Lorinum
Sacramen-
tostrum explicant: vox enim Hebreæ Berb.¹⁴,
id significat. Unde Bathe, id est, olfactoriola ex*

*translatione Vulgata Isai. 3. 20. & ex aliorum
versione domus animæ: per quas nosler Sanch.
intelligit vasa, in quibus fæminæ domi ser-
vabant unguenta. Cornelius putat esse myro-
theas five pyxides perforatas, & ocellatas, quæ
odores suos, & suaves halitus per foramina sua
expirant. Igitur à vestimentis Christi (id est
ab humana ipsis carne, ut universi ferè docent
Interpretes) suavissima emanare fragrantia di-
citur, qualem myrrha, gutta, & casia, aliaque
pretiosa aromata emittere solent. Sed non alti-
unde hanc spirat fragrantiam Christus Domi-
nus, nisi à domibus eburneis, à theci, ab arcis,
à repositorii, ab olfactoriolis, à septem videlicet
Ecclesiæ Sacramentis, quasi a vasculis un-
guentariis, in quibus odoratissimum meritorum
Christi unguentum in Cruce semel effusum af-
fervatur; ut saepe saepius effundatur in salutem
animarum, ejusque jucundissimo odore tota
perfundatur Ecclesia.*

1974 *Cant. 1. perfenserat Ecclesia, Christi
Sponsa, unguenti suaveolentiam in Cruce ef-
fusi; enixè postulaverat trahi in odorem un-
guentorum, ut Crucifixi delitii, ac divitii
frueretur. Quid tandem consecuta? Ipsa te-
flatur v. 3. *Introduxit me Rex in cellaria sua:
exultabimus, & latabimus in te memoris ube-
rum tuorum super vinum.* Ubi cellaria sunt re-
positoria odoramentorum, adyra, seu penetra-
lia, in quibus vasa pretiosa cum unguentis ex
aromatibus asservabantur: qualia sunt illa, de
quibus Isai. 39. 2. *Ostendit eis cellam aroma-
tum, & odoramentorum, & unguenti optimi.*
Et Bern. ser. 23. in Cant. *Introduxit me Rex in S. Bernar.
cellaria sua. Ecce unde odor, ecce quod currit.*
Ergo ad cellaria currit, & currit in odo-
rem, qui ex ipsis procedit. Verum de cellariis
bis quid sentiendum putamus? Cogitemus ea in-
terior loca quædam redolentia penes sponsum,
plena odoramentis, referta delitii. Certe ap-
tissimè per cellaria hæc odoramentis, aromati-
bus, & unguentis plena, quæ Sponsi Jesu suave-
olentiam spirant, septem capias Ecclesiæ
Sacramenta, in quibus unguentorum & copia
insignis, & eximia profusio Regis liberalissimi,
qui sanguinem unum cum vita in Cruce effudit,
& in Sacramentis suam suæque necis exercit
vim, morbos animi peculiari modo, nempe ex
opere operato, sanans, oleum gratiæ infundens,
& odore vitæ æternæ perfundens dignè acce-
dentes. Propterea subdit: *Exultabimus, & le-
tabimus memoris ube rum tuorum.* Pro memoris
Hebr. est vox à verbo, quod odorari significat
Ps. 19. 4. *Memor si omnis sacrificii tui. Ubi Ps. 19. 4.
R. David, Vatab. & alii vertunt, odoret, vel
olfaciat sacrificium tuum.* Unde vertas sponsæ
verba: *odorantes ubera tua, fragrantia (ut ante-
tæ dixerat) unguentis optimis. Vel etiam; odora-
entes amores tuos; illum scilicet amorem ni-
mum, quem in Cruce ostendisti, offlendesque
ulque ad consummationē mundi in his cellariis
sacramentorum tuoru aromatiferis, in quæ nos
introdixisti. Ecce quo jure autememus, per sep-
tem illas aromaticas species à Siracide memoratas
designari totidem Ecclesiæ Sacraamenta.**

1975 *Si vero singulas singulis Sacramentis
adaptare velis, sat erit hinc indicare. Primò,*

onyx

*Onyx Bapti-
smi Sacra-
mentum.*

*onyx ad Baptismi Sacramentum referri potest;
cum sit concha pisciculi odorifera: onyx autem
constat ex mari, ut obseruat Simaita l. 6. He-
xam. & optimus esse dicitur, qui ex mari rubro
portatur. A veteribus Christus 1200 appellabatur, id est, pisces, ut ex aliis probat no-
ster Maldonatus ad c. 4. Matt. v. 19. In aquis
Baptismatis Dominico sanguine rubentibus
Christus adfat pisciculus odoratissimus miram
fragrantiam spirans, qua peccati facta diffi-
cultur, dum anima crux divinissimo in cruce
effuso, & ibi operante abluitur. Propterea
appellatur à Paulo dies Baptismi, dies redemp-
tionis, ad Eph. 4. interprete Caiano.*

1976 *Secundo, Balsanum, illudque non
mixtum, id est, non adulteratum, ad Sacra-
mentum Confirmationis spectare poterit; cum
sit necessarium hujus Sacramenti materia, ita
ut sine aliqua balsami parte existere non in-
telligatur legitima: ut rectè probant nostri
Suar. to. 3. in p. disp. 33. sec. 1. & Coning
de Confirm. ad q. 72. art. 2. & 3. Dub. 1.
n. 31. Neque adulterari balsamum ex eo quod
oleo admisceatur, sed potius opportunitas redi-
ditur, ut eo delibet fideles, quasi fortissimi
Athlete, bono sint animo adversus interna
certamina tentationum, & contra externam
vim persecutorum Ecclesiæ, & bonum ex le
fame odorem spirent. Quod quidem non à
balsamo, sed à Christo in eo Sacramento ad
instar balsami aromatizantis, habent.*

1977 *Tertiò myrra per commodè ad Sa-
cramentum Penitentie pertinet, ut à Patri-
bus sapè explicatur. Myrra enim spinis af-
pera, amarissima, sed medicinalis: Penitentia
similiter aspera, & amara debet esse ad cura-
ndos animæ morbos. Vide Jere. 31. 21.
Pone tibi amaritudines. De myrra illa sermo
est apud Siracidem, quæ liberè fluit ab arbo-
re tanquam lacryma: de qua illud exiat ænigma:
*De lacrymis & pro lacrymis mea caput ori-
go: ex oculis fluxi, sed nunc ex arbore nascor:
latus honor frondis, tristis sed imago doloris.*
Quod bellè cadit in lacrymas quas peccator
ex intimo corde non coactè, sed sponte ef-
fundit. Quid mirum si amaritudinis Christi pro-
delictis nostris crucifixi, suum afflat odorem,
ad instar myrræ, in Penitentie Sacramento.*

1978 *Quarto, galbanum ad Eucharistie Sa-
cramentum spectare queit: cum sit ferulæ odo-
ratæ succus instar abi laetiæ, suo nitore ser-
pentes fugantur. Eucharistie vero quasi laetus
est succus seu fructus odoratissime ferulæ,
five baculi, Crucis nempe. Fortè ea de cau-
sa appellatur virga, fulcrum, scipio, & ba-
culum panis Isai. 3. 1. *Aufere a Jerusalem,
& a Iuda omne robur panis.* Hebr. *virgam vel
baculum panis,* id est, Eucharistie, ut explicant
signatim S. Cyr. & S. Basil. ibi & S. Thom.
Opusc. 58. c. 2. *Succus item laetus voca-
tur passim à Patribus, Doctore Pet. 1. Epif.
c. 2. 2. Sicut modò geniti infantes, rationabi-
le, sine dolo laetiæ concupiscite, &c. De uiroq;**

*Cant. 7. 8. Sponsa Cant. 7. 8. Ascendam in palmam, &
apprehendam fructus ejus; & erum ubera tua
licut botri vineæ. Per palman crucem intelligit
Honor. per fructus ejus, corpus Christi
digne suscepimus: quod perinde est suscep-
tibus, ac succus laetiæ attractus ex uberibus.
Succus quidem est odoratissimus, cum ex ube-
ribus profluat fragrantia unguentis optimis.*

*Can. 1. 1. ut exponunt Theod. Ambr. Apon.
& alii. Succus est, cujus admirabilis fragran-
tiæ serpentes fugantur: cum sit mentis ordi-
nata adversus omnes, qui tribulant nos. Ps. 22. 6. Ps. 22. 6.*

*1979 Quintò, storax, sive styrax ad extre-
ma unctionis Sacramentum reduci poterit. Ex
styrace enim suavissimum fit unguentum styr-
acum, quod capillos bono odore & flavo
colore imbuit, quod fragrantia suâ serpentes
fugat; quod corpori medetur, artus vegetat,
lassis solatio est, frontem exhilarat. Præstat
hæc omnia excellenti modo extrema Unctio,
cui superna inest virtus, ut per gratiam ha-
bitualem, quatenus habet adjunctas actuales
huic affectui proprias, animum infirmi vi mor-
bi infirmatum ac torpore quadam depresso
roboret, exhilaret, & excitet ad spem, & fer-
vorem spiritualem, & eum præparet ad forti-
ter subeundos Diaboli insulsum, qui nos tunc
maxime impingunt, cum graviter ægrotamus.
Corpori etiam medetur non absolutè & sem-
pe, sed interdum & sub conditione, si ani-
mæ expediatur. Serpens ille antiquus (de quo
scriptum est Gen. 3. Tu insidiaberis calcaneo
ejus, id est, ultimo vitæ extremo) hujus Sa-
cramenti odore, quem Christus in illo spi-
rat, longè fugatur.*

*1980 Sextò, libanus non incisus, sive thus libanum
indivisum, integrum, Ord. Sacramento con-
stituuntur: thus dicitur a bæso, id est, sacraficantis odo-
rem facio: vel à bæso, id est, sacrificans odo-
rem facio: quia sacrificantes thure uebantur.
Ad essentiam Ord. Sacerdotalis spectant in-
primis, ut materia, traditio calicis cum vino,
& patenæ cum pane; & tanquam forma, hæc
verba: Accipe potestatem offerendi sacrificium
Deo, &c. Quod respiciunt Phialæ illarum aureæ,
ingentes patenæ, seu calices, plena odoramen-
torum, quæ virginis quatuor seniores, id est,
nova legis sacerdotes, manibus gestant Apoc.
4. & 5. de quibus infra commodiū dicam,
cum seorsim de Eucaristie Sacramento. De-
inde sicut thuri conceditur virtus ad curan-
dam lippitudinem, fluxum sanguinis, tena-
tum, tussim, impetigines, inflammations, dy-
fenteriæ, hemiceriam, ulceræ, & alia corporis
mala; sic Sacerdotibus per hoc Sacramen-
tum potestas conceditur remitti peccata omnia,
qua sunt animi & crudelitatis. Nam ad essentiam
Ord. pertinent etiam impositio manuum Epis-
copi, ut materia, & ut forma, illa verba: Acci-
pe spiritum S. quorum remiseris peccata, &c.
Certe in hoc Sacram. (sicut in reliquis) Christus
principaliter agit, & jucundissimum odo-
rem spirat, instar thuri.*

*1981 Septimò, ad Matrimonii Sacramentum Cinnamo-
pertinet cinnamomum, Hebr. cinnamom, id est, num Mar-
amar cum zelo, ardor cum emulacione: est trimoni,
enim calidissimum: atque adeò peropportunitum
ad designandum amorem conjugalem, quem
Sacramentum ipsum operatur inter conjuges.
Nam, ut Paulus ait 1. ad Tim. 2. loquens de 1. Tim. 2.
conjugia: Salvabitur per filiorum generatio-
nem, si permanerit in fide, & dilectione: sci-
licet erga manum. Non dicit, si hec aquisi-
tet, sed si in illis permanerit, supponens, aperi-
tæ hanc fidem & dilectionem per matrimonii
Sacramentum conferri. Et ad Ephes. 5. 33.
Una quisque uxorem suam sicut seipsum diligat.
Vide expositores ad illa Gen. verba c. 2. v.*

*24. Erum duo in carne una, & ad Eph. 5. 25. Gen. 2. 24.
Isai. quoque dicebat c. 62. 2. Gaudebit sponsus
super sponsam, & gaudebit super te Deus. Ubi
pro gaudebit est Hebr. baphal, quod est ardè-
ter amare. Et quidem cum zelo non malo, sed
bo no*